

ANNE VERHEES

BERT FRINGS

TINIE VAN AALSUM

2.

ÉÉN LOKET

VOOR OUDERS VAN DE ST. MAARTENSCHOOL

Ouders ontlasten en rust brengen in de klas. Met die intenties hebben alle 12 gemeenten in Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk, het samenwerkingsverband, zorgaanbieders en de Sint Maartensschool in Nijmegen de handen ineen geslagen. De samenwerking is gericht op de ouders en leerlingen van de St. Maartensschool, waar zo'n 200 kinderen met een meervoudige beperking onderwijs volgen. Drie betrokkenen vertellen erover: Bert Frings, projectwethouder, onder meer verantwoordelijk voor jeugdzorg, Tinie van Aalsum, bestuurder van het samenwerkingsverband PO Stromenland en Anne Verhees, directeur bedrijfsvoering van Punt Speciaal, het bestuur waar de St. Maartensschool onder valt.

Directe aanleiding voor de samenwerking was de noodkreet waarmee ouders van de St. Maartensschool in 2017 bij de gemeente aan de bel trokken over de gevolgen van de invoering van Passend onderwijs en de Jeugdwet. Hierdoor kreeg de school minder geld voor de inzet van zorg binnen het onderwijs, en moesten ouders langs vier loketten om de zorg voor hun kind op school en thuis te regelen: de school, het samenwerkingsverband, de gemeente en het zorgkantoor. “Dat is natuurlijk om gek van te worden”, zegt Frings. “Het was uitermate schrijnend om de verhalen van deze ouders te horen. We zijn als gemeente toen meteen een traject gestart om ervoor te zorgen dat die situatie zo snel mogelijk

verbetert. We wilden in plaats van de individuele beschikkingen één beschikbaarheidsfinanciering realiseren. Daarnaast wilden we dat de zorg in school voortaan door een beperkt aantal vaste hulpverleners wordt uitgevoerd.”

BESCHIKBAARHEIDS-FINANCIERING

En dat is per 1 januari 2019, zo'n twee jaar later, de realiteit. Dat het traject zo'n twee jaar in beslag nam, heeft onder meer te maken met de grote hoeveelheid betrokkenen: de gemeente Nijmegen en de andere gemeenten uit Rijk van Nijmegen het Land van Cuijk, samenwerkingsverband Stromenland, Punt Speciaal/de St. Maartensschool, de onderwijsinspectie, de twee gekozen zorgaanbieders Driestroom en TVN, en de zorgverzekeraar/het zorgkantoor. “Het was een gevarieerd gezelschap, allemaal met eigen regels, mogelijkheden en belangen”, vertelt Van Aalsum. “Maar ook allemaal met dezelfde inzet: dit moet echt anders. En dat laatste heeft gemaakt dat we met ondersteuning van het Nji tot een constructie zijn gekomen, waaraan alle gemeenten in Rijk van Nijmegen zich hebben gecommitteerd. Hierbij heeft ook het Land van Cuijk zich aangesloten, waardoor er totaal 12 gemeenten meedoen.”

Het model ziet er als volgt uit: voor kinderen die vanuit de jeugdwet minder dan 12 uur zorg in onderwijstijd nodig hebben (50%), is een vast bedrag vastgesteld, dat staat voor 5 à 6 uur zorg.

Dit gemiddelde is op basis van dossieronderzoek bepaald. De gemeente Nijmegen betaalt dit geld in de vorm van subsidie aan de twee gekozen zorgaanbieders, die vaste hulpverleners inzetten om de zorg in de school uit te voeren. Voor de kinderen uit de andere 11 gemeenten, stuurt de gemeente Nijmegen een factuur naar de betreffende gemeenten. Daarnaast financiert OCW (via het tarief voor speciaal onderwijs) per kind per week 185 minuten ondersteuning. LECSO heeft dit aantal uren als gemiddelde beleidsmatig onderbouwd. Voor de kinderen die vanuit de WLZ of ZVW worden gefinancierd of op school meer dan 12 uur zorg nodig hebben (50%) worden (nog) wel individuele beschikkingen afgegeven. Dat geldt ook voor de leerlingen die uit een andere gemeente komen dan het Rijk van Nijmegen of Land van Cuijk (22%).

ÉÉN LOKET

De partij die we in dit model missen is het zorgkantoor. Veel kinderen krijgen immers ook middelen op basis van de Wet Langdurige Zorg. “De zorgverzekeraar heeft wel deelgenomen aan het traject en leverde een constructieve bijdrage,” vertelt Van Aalsum. “Maar het was op basis van de zorgverzekeringswet helaas niet mogelijk om voor de WLZ-middelen een beschikbaarheidsfinanciering te realiseren. Deze moeten individueel worden beschikt. Dat vinden we erg jammer, maar we hebben wél een manier gevonden om dat voor ouders zo makkelijk

mogelijk te maken: als zij hun kind aanmelden bij de St. Maartenschool, zitten zij met alle loketten aan tafel, zodat er korte lijntjes zijn met het zorgkantoor.”

Hier doelt Van Aalsum op de zogenoemde ‘Integrale Adviescommissie Toelaatbaarheid en Bekostiging zorg en onderwijs’, kort gezegd: de IATB. Dit is een toelatingscommissie waarin de aangesloten gemeenten (jeugdhulp), het samenwerkingsverband (onderwijsondersteuning), het zorgkantoor (zorg) en de school zijn vertegenwoordigd. De ouders zitten hier dus aan tafel met alle betrokken partijen. Samen bespreken zij welke zorg hun kind op school nodig heeft en op welke manier dat wordt geregeld. Omdat de wet voorschrijft dat de Commissie van Toelating (CT) van het samenwerkingsverband Passend onderwijs over de toelating moet beslissen, geeft de IATB een advies aan de CT, die dit in principe overneemt.

Alle kinderen uit de 12 aangesloten gemeenten – dat is ongeveer driekwart van de aangemelde kinderen – worden in de IATB besproken, ook de kinderen die meer dan 12 uur zorg nodig hebben en dus nog wel een individuele beschikkingsaanvraag moeten doen. Deze ouders worden daarbij door de commissie ondersteund. En dat geldt ook voor de ouders die een WLZ-aanvraag moeten doen.

“Helaas verloopt de aanmelding van de kinderen uit gemeenten die niet meedoen in dit model, niet

via de IATB”, zegt Verhees. “We zouden die ook graag meenemen, maar dat is om verschillende redenen behoorlijk ingewikkeld. Wel kan elke gemeente die dat wil, zich bij deze werkwijze en financieringsconstructie aansluiten.”

MONITOREN

Er is enthousiasme over de werkwijze, die zeker nog niet in beton is gegoten. Een groep met vertegenwoordigers van de betrokken gemeenten, het samenwerkingsverband, de twee zorgaanbieders en de school volgt de bevindingen en ervaringen nauwkeurig. “Voor de uitvoerders van de zorg is dit bijvoorbeeld echt een grote verandering”, vertelt Verhees. “Ze komen niet meer op school om één bepaald kind te ondersteunen, maar ze draaien mee in de klas en maken deel uit van een team. Dat is een hele andere werkwijze. Maar ook: hoe verhouden onderwijs en zorg zich in de klas? Hoe gaan leerkrachten en hulpverleners in de klas om met het grijze gebied? Dat soort dingen worden goed gevolgd.”

Verder hebben de partijen afgesproken dat de vastgestelde normen worden aangepast als dat nodig blijkt, bijvoorbeeld omdat de zorgbehoeften of de populatie van de school verandert. “Zo kan bijvoorbeeld blijken dat het gemiddelde van 5 à 6 uur zorg moet worden aangepast”, zegt Frings. “Of dat we de grens van ‘een zorgbehoefte van minder dan 12 uur’ moeten verlagen of verhogen.

We hebben afgesproken om die normen elk jaar te bezien en zo nodig te herijken. Het mooie is dat nu de discussie op gang is gekomen of we dit model niet ook voor andere so- en vso-scholen moeten gaan invoeren. Dat zou heel mooi zijn, maar we willen dit nu eerst goed neerzetten.”

TIPS

- Vervang de uurtje-factuur-tje-bekostiging op basis van individuele beschikkingen door beschikbaarheidsfinanciering.
- Geef de gemeente de regierol om dit te organiseren en zorg ervoor dat ook andere gemeenten aansluiten.
- Durf als betrokken partijen over de geijkte grenzen en regels heen te springen.

MEER INFORMATIE

Bert Frings

b.frings@nijmegen.nl

Anne Verhees

a.verhees@puntspeciaal.nl

Tinie van Aalsum

t.vanaalsum@stromenland.nl